

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Antonini Diana Panormitani, Cler. Reg. & S. Officij
in Regno Sicil. Consultoris, Practicæ Resolutiones
Lectissimorum Casuum**

Diana, Antonino

Antverpiæ, 1645

Dispensatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41753

Dispensatio.

- 1 Potest Episcopus, inconsulto Summo Pontifice, dispensare cum pauperibus, qui non possunt suis sumptibus Pontificem adire: quia non tenetur Episcopus in impetrandis eiusmodi dispensationibus redditus suos consumere. Sanchez & Salas. p. 1. tr. 10. res. 37.
- 2 Possit Episcopum dispensare in impedimento dirimenti matrimonium quamvis malâ fide contractum sit, si sequatur periculum, aut scandalum, docet Moscol. & alij. p. 5. tr. 14. res. 18.
- 3 Potest Prælatus dispensare, quando dubitat, an causa sit iusta quia in dubio inclinandum est in benigniorem partem. Sanchez & Sylvester. quòd si in propriâ lege, vel inferioris, sine iustâ causâ dispenset, peccat venialiter tantum, secluso scandalo, & graui alterius damno. Layman & Tanner. Idem esto iudicium de perente dispensationem. neque in usu dispensationis vllò modo peccat, quia est valida dispensatio. Suarez & alij 2 p. 1. tr. 10. res. 31 & 32.
- 4 Si Prælatus inferior bonâ hde dispenset, putans causam esse iustam, valida est dispensatio, etiamsi postea con-

stet causam non fuisse sufficientem. Sanch. & alij 2. etsi alij contrà sentiant Bonacin. & alij. Item si dispenset, non præcognitâ causâ, quæ reuerâ est sufficiens, & legitima, valebit dispensatio in foro conscientie donec reuocetur, & utens tali dispensatione, ne venialiter quidem peccat. Sanchez & alij 2. *ibid.* ref. 33. & 34. & p. 6. tr. 7. ref. 23.

5 Iusta est causa dispensandi in voto si hoc factum sit in tenerâ ætate, vel interueniente metu, vel tristitiâ aliâ passione, vel cum errore circa causam impulsiuam, etiamsi non esset difficultas in voto exequendo. Sanch. & alij 1. p. 6. tr. 7. ref. 24.

6 Illa dispensatio est subreptitia, in qua taceatur aliquid, quod secundum stylum Curie est necessariò declarandum. Sanchez & alij 2. quæuis contrarium doceat Granadus & alij 2. p. 1. tr. 10. ref. 41.

7 Si quis voluntariè occidit Sacerdotem, & in petendâ dispensatione ab irregularitate, solùm dicit se occidisse hominem, valida est dispensatio. Sanch. & alij 4. *ibid.* ref. 38.

8 Possè peti dispensationem super vno impedimento matrimonij, tacito altero postea dispensando, probabile est, nec iustè

iustè damnari posset qui id faceret.

Henriq. & alij 7. Est tamen illa opinio contra praxim Romanæ Curix, ex quo infringitur eius probabilitas. *ibi. ref. 39.*

9 Dispensatio inter consanguineos nō est subreptitia, etiam si non fiat mentio de copulā habitā inter eos: quia si copula illa fuisset expressa, faciliorem reddidisset dispensationem. Quod verum est, etiam si in rescripto dicatur (*si copula non fuerit*) dummodò ea copula non probetur in foro externo. Pontius & alij 14. *ibid. ref. 44.* Sed iam puto à contraria sententia non recedendum propter stylum Curix, qui in hoc facit ius. Sanchez & alij 9. *p. 4. tr. 4. ref. 135.*

10 Si quis obtinuit dispensationem ad contrahendum cum consanguineā, sed eā minimè est usus; postea petens aliam dispensationem cum aliā cōsanguineā, non tenetur in secundā dispensatione mentionem facere prioris. Neque inde sequitur duas illas dispensationes esse simul validas, nam per impetrationem posterioris impetrans renuntiat priori. Sanchez & alij 2. *p. 1. tr. 10. ref. 40.*

11 Valida est dispensatio quamvis erretur in nomine personæ petentis dispensationem (Pontius & alij 2.) vel etiam

iam diœcesis, vt si petens dispensationem dicatur esse diœcesis Mechliniensis, cùm tamen sit Antuerpiensis. Salas & Sanctarell. *ibid. ref. 36.*

12 Valida fuit dispensatio data à Confessario habente potestatem sine vllis tamen verbis, sed solâ mente, cùm putaret tam ipse quàm poenitens, non esse necessarium verbis expressis fieri. Turrian. *p. 4. tr. 4. ref. 118.*

13 In dubio de valore dispensationis præsumenda est valida. Sanctarell. & Riminald. Hinc quando dubitatur, in causa in dispensatione tacita, vel falso expressa, sit finalis, an tantùm impulsiva, præsumendum est esse impulsivam, & non finalem; quia præsumendum in fauorem actus, ne pereat. Sanch. & alij. *ibid. tr. 3. ref. 45. & 64.*

14 Si in rescripto ponatur vnica tantùm causa, hæc censetur finalis, & non motiua tantùm, & propterea si est falsa, vitiat rescriptum. Sanch. & alij. Quòd si plures causæ proponantur quarum neutra per se censeatur sufficiens, vtpote quia ex neutrâ seorsim solet concedi dispensatio, tunc si aliqua illarum est falsa, corrumpit dispensatio. At si aliqua illarum ex stylo & consuetudine

tudine sit sufficiens eaq; vera, etiam si altera quæ additur sit falsa, valet dispensatio Suarez & alij 2. *ibid.* tr. 4. ref 53.

15 Dispensatio non extinguitur primâ vice quâ quis eâ vitur: vnde dispensatus in voto castitatis potest sæpiùs matrimonium contrahere. Sanch. & Pont. p. 5. tr. 14. ref 30.

16 Cessante causâ dispensationis non cessat dispensatio: quia per dispensationem extincta est obligatio legis; ergo cessante causâ non potest reuiuiscere. Pontius & alij 4. Ita quo cum dispensatum est ad esum carniû in Quadragessimâ propter infirmitatem, nō peccat si eâ cessante carnibus vescatur. *part. 1. tr. 10. ref. 41. & p. 6. tr. 7 ref. 45.*

17 Vicarius Capituli Sede vacante non potest exequi dispensationes, vel litteras Apostolicas in formâ *dignum* directas Episcopo, ve eius Vicario. Barbof. & alij 4. p. 5. tr. 14. ref. 29.

18 Capitulum sede vacante per electionem Vicarij non amittit suam potestatem iurisdictionis, imò non transfert in eum omnem potestatem, sibi competentem. Vnde Vicarius non potest sine speciali mandato dispensare in casibus in quibus Episcopus dispensat:

L 4

cum

cum nec Vicarius Episcopi id possit.
Merol. p. 6. tr. 7. res. 41.

19 Dispensatio ex litteris Pœnitentiariæ fieri debet in confessione Sacramentali, vt patet ex clausulâ nunc additâ: *auditâ confessione, non aliter, neque alio modo* (Filliuc. & alij 3.) valeret tamquamuis confessio esset inualida, modo id non oriatur ex defectu integritatis circa rem de quâ petitur dispensatio. Suarez & Filliuc. Ex quo sequitur Confessarium hunc debere esse approbatum ab Ordinario saltem respectu petentiæ dispensationem, nam aliàs non potest eius confessionem audire. Pontius & alij 4 p. 4 tr. 4. res. 71.

20 Cui litteræ istæ delegantur. 1. debet esse Doctor in Theologiâ, vel iure Canonico, nec sufficit si sit in iure ciuili, neque si in aliis Licentiatus tantum, aut Professor Academicus. 2. præmittere debet causæ cognitionem, aliàs dispensatio erit nulla. 3. nō potest opera præscripta omittere, quia apponuntur pro formâ: potest tamen ea moderari: sed debent esse supererogationis. 4. non est de substantiâ dispensationis vt litteræ lacerentur, tantum enim per hoc interdicit Pontifex, vt non possint suffragari in

in foro externo. *ibidem.*

21 Qui ex vi litterarum alicuius dispensationis habet pœnitentiam confitendi singulis mensibus, si aliquo mense omittat, non tenetur id sequenti supplere. Sanch. p. 5. tr. 14. res. 31.

22 In Bullâ Gregorij XIII. de datis & promissis in Curia Rom. pro impetratione gratiæ, vel iustitiæ, sub nomine gratiarum comprehenduntur etiam, absolutiones, indulgentiæ, dispensationes, beneficia, & aliæ gratiæ quæ solo verbo perficiuntur. Nauarr. & alij 3. et si contrariû doceat Lothar. p. 6. tr. 7. r. 14.

Donatio.

1 SI facta est donatio cum damno creditorum, & intra annum creditores non petunt rescissionem illius donationis, donatarius non tenetur ad restitutionem: nisi sciens & prudens impulisset donatorem ad faciendam donationem in fraudem creditorum. Molina & alij 3. p. 3. tr. 5. res. 39.

2 Donationes ad pias causas validæ sunt sine insinuatione, neq; possunt reuocari, etsi ius ciuile illas annullat. Molina & alij 5. Sed contrarium est probabile, quia ex promissione non acce-

L 5

ptatâ,